

Motion till riksdagen

1986/87:Bo413

Rolf Dahlberg m. fl. (m)

Bostadspolitiken

Moderat bostadspolitik

En bra boendemiljö, valfrihet och ett ökat bostadsägande är grunden för moderat bostadspolitik. Detta kräver att ett antal lagar som reglerar boende och byggande upphävs eller ändras. I vår partimotion 1986/87:Bo205 redovisas våra principiella ställningstaganden. Den moderata bostadspolitiken ger ett ökat utrymme för de enskilda medborgarnas egna önskemål. När de egna önskemålen tillgodoses blir trivseln större och såväl den yttre som inre boendemiljön bättre. Ett ökat ansvarstagande och aktsamhet om människor och miljö blir följden.

Bostadsrätt

Enligt vår uppfattning skall bostadspolitiken syfta till att erbjuda människorna största möjliga valfrihet vad gäller val av bostad. Den bostadspolitik som socialdemokraterna driver, oftast med stöd av kommunisterna, har motsatt inriktning. Detta märks inte minst på antalet lagar, förordningar och skatteregler.

För att förverkliga sina önskemål om att bo i bostadsrätt är det för många en bra lösning att förvärva det hus de bor i samt ombilda det till bostadsrätt. För att underlätta detta infördes under den borgerliga regeringsperioden rätt för boende i hyreshus att vid försäljning träda i köparens ställe för att kunna bilda bostadsrätt. Den socialistiska riksdagsmajoriteten avskaffade 1983 denna förköpsrätt för alla hyresgäster i hus ägda av stat, landsting och kommun. Genom detta beslut undantas ca 700 000 hyresgäster i de s. k. allmännyttiga bostadsföretagen från möjligheten att bilda bostadsrätt. Det är för oss obegripligt varför boende i dessa hus skall ha sämre möjligheter att ombilda till bostadsrätt än boende i enskilt ägda fastigheter. Vi föreslår därför en återgång till de lagregler som gällde före 1983.

Enligt gällande regler för ombildning från hyresrätt till bostadsrätt krävs att två tredjedelar av hyresgästerna är överens om beslutet. Detta krav gäller dock inte för bostadsrättsförening ansluten till s. k. rikskooperativ organisation. I proposition 1986/87:37 föreslås en begreppsförändring så att uttrycket "folkrörelsekooperativ riksorganisation för bostadsrättsföreningar och regional sådan organisation" får en något annorlunda utformning. I sak ändras dock ingenting. Gynnandet av HSB i och Riksbyggen på bekostnad av det partipolitiskt neutrala SCB fortsätter. Enligt vår uppskattning skall ingen förening kunna undantas från majoritetskrav. Däremot bör det vara

tillräckligt om mer än hälften av hyresgästerna förordar ombildning till bostadsrätt, dvs. enkel majoritet.

Det finns i vårt land ett antal flerfamiljshus med enbart tre till fyra lägenheter. Dessa små fastigheter är utomordentligt väl lämpade för ombildning till bostadsrätt. Enligt gällande lagstiftning krävs att en fastighet omfattar minst fem lägenheter för att bostadsrätt skall kunna bildas. Vi föreslår att denna gräns sänks till tre lägenheter.

Det är enligt vår uppfattning angeläget att de kommunalt ägda bostadsföretagen aktivt arbetar med att avyttra delar av sitt bostadsbestånd till av hyresgästerna bildade bostadsrättsföreningar. Köpeskillning bör fastställas efter förhandling. För de kommunalt ägda företagen leder en försäljning av delar av bostadsbeståndet till fördelar. Företagen får bl. a. bättre förutsättningar att efter en sådan försäljning underhålla och förvalta kvarstående innehav – något som skulle hälsas med stor tillfredsställelse av många hyresgäster.

För att underlätta ombildning till bostadsrätt föreslår vi att förbudet mot s. k. dubbelupplåtelse av bostadsrätt hävs vad gäller de kommunalt ägda företagen. Det skulle möjliggöra att bostadsföretagen övergångsvis blir bostadsrättsinnehavare av de lägenheter där de boende ej önskar byta upplåtelseform.

Det är i dag inte möjligt att in-teckna bostadsrätt på sätt som kan ske med egnahem. För att underlätta bostadsrättsbildande och övergång från hyresrätt till bostadsrätt borde sådan möjlighet införas. Det skulle leda till en förstärkning av bostadsrättens värde som kreditsäkerhet och därmed lägre kreditkostnader och större möjligheter för fler människor att bo i bostadsrätt. Andra åtgärder i samma riktning är kommunal borgen samt införande av det av moderata samlingspartiet föreslagna bosparsystemet.

Hembud vid försäljning av bostadsrättslägenheter leder till en snedvriden marknad och utrymme för svarta pengar. Socialdemokraterna genomdrev 1985 med stöd av kommunisterna en lagändring som innebär att HSB och Riksbyggen kan besluta om hembud för nya bostadsrättslägenheter. Enligt vår uppfattning bör riksdagen nu besluta att hembud ej får förekomma vid försäljning av bostadsrättslägenhet.

En villaägare har vid försäljning rätt till uppskov med eventuell reavinst om verderbörande köper ett annat småhus. Många av dessa villaägare skulle kanske föredra en bostadsrätt. Detta kan emellertid på grund av reavinstreglerna visa sig omöjligt. I än större utsträckning gäller detta det omvända förhållandet. För bostadsrätter finns nämligen inget uppskovssystem vilket innebär att det många gånger kan vara ekonomiskt omöjligt att byta sin bostadsrätt mot ett småhus eller annan bostadsrätt. Gällande reavinstregler innebär dålig valfrihet för den enskilde medborgaren och försämrade rörlighet på bostadsmarknaden. Vi föreslår därför att rätt till uppskov införs även vid försäljning av bostadsrättslägenheter samt vid byte mellan ägd bostad och bostadsrätt samt omvänt. Vidare bör rätt till indexuppräknning införas vid reavinstberäkning av försäljning av bostadsrätt enligt samma principer som i dag gäller vid försäljning av ägda småhus.

Drömmen om ett eget hus är djupt rotad hos många människor. Det kan vara allt från den moderna välplanerade villan i mexitegel till den pietetsfullt renoverade 1700-talslängan, en rappad funkisvilla från 1930-talet, det röda huset med vita knutar eller ett förfallet "kråkslott" som sjuder av snickarglädje. Många vill bygga något helt nytt eller köpa ett nyckelfärdigt grupphus.

För att förverkliga denna dröm är man under lång tid beredd att avstå från mycken annan konsumtion för att kunna spara ihop till insatsen i det egna hemmet. Belöningen består i att kunna välja just den bostad som stämmer överens med de egna önskemålen i fråga om läge och utseende, storlek och standard.

●om man jämför de nuvarande boendeformerna har den som äger sitt hus det största inflytandet över sitt boende. Med äganderätten förljer att ägaren inom de ramar som lagar och förordningar ställer upp fritt får råda över sin egendom. Många ägare lägger ner utomordentligt mycket tid och pengar på att vårda och underhålla sina hus och tomter. De bidrar därmed aktivt till en positiv kapitalbildning, vilket också är positivt för samhällsekonomin.

Trots att de flesta människor vill äga sina hus har ägandet successivt försvårats under den socialdemokratiska regeringens tid. För närvarande byggs det knappast några småhus med äganderätt. Anledningen är att lånereglerna kraftigt missgynnar sådant byggande, vilket leder till högre kostnader. Få människor har i dag råd att bo i ett nybyggt hus med äganderätt.

Vidare har begränsningen av ränteavdragens skattemässiga värde, som genomförts i tre steg från år 1982, nu slagit igenom fullt ut. Därutöver utgår numera en statlig fastighetsskatt. Höjda energipriser och begränsningen av bilavdragen för resor till och från arbetet har lett till försämringar av småhusägarnas ekonomi. Sammantaget handlar det om avsevärda försämringar.

Vi vill underlätta för människor att skaffa ett eget hus. Fler hus med äganderätt måste nu byggas för att tillgodose människors efterfrågan. Lånereglerna måste därför förändras. Husbyggande bör ske på lika villkor och inte knytas till upplåtelseform. För att uppmuntra människor att spara till en egen bostad vill vi införa ett förmånligt bospårande. Vi föreslår också att fastighetsskatten avvecklas.

Bostadsmarknaden för ungdomar

Ungdomarna har drabbats av att bostadsmarknaden är så hårt reglerad. Regleringar föder problem, som ytterligare förvärras av nya regleringar. Att som regeringen gjort tillsätta en "delegation för ungdomsboende" löser inga problem. Det kan däremot skapa nya, eftersom inriktningen på arbetet är att föreslå ytterligare regleringar. Bl. a. har en speciell typ av bostäder med ett starkt begränsat besittningsskydd, benämnt "Ungbo", diskuterats. Att på detta vis sätta ungdomarna på undantag vore olyckligt.

En orsak till ungdomarnas problem på bostadsmarknaden har bl. a. varit att fördelningen av bostadsstorlekar har baserats på kommunalt uppställda

procentsatser i stället för på människornas önskemål. Byggandet av enrums-lägenheter har i stort sett stått stilla.

I det äldre bostadsbeståndet har andelen små lägenheter minskat kontinuerligt. Reglerna för upprustning av äldre fastigheter har lett till att många lägenheter har slagits ihop till större. En stelbent, monopoliserad bostadsförmedling har ytterligare förstärkt ungdomarnas problem på bostadsmarknaden.

Med en rörlig bostadsmarknad skulle ungdomarnas bostadssituation förbättras.

Borttagande av regler och normer skulle medföra att fler s. k. fribyggen kom till stånd. Genom att inte ha normer som föreskriver speciella kvadratmeterantal, takhöjder, fönsterutformning, krav på hiss, sopnedkast m. m. skulle boendekostnaderna kunna sänkas betydligt. Redan i dag finns exempel på att boendekostnaderna har minskats med mer än 20 % när vissa normer har frångåtts. Ännu viktigare är att normerna kan minskas vid ombyggnad av bostäder och inredning av vindar. Då blir det möjligt att bibehålla smålägenheter vid ombyggnad. Fler vindslägenheter skulle innebära tillskott av smålägenheter.

Bostadsförmedling

Vi anser att förmedling av bostäder kan ske i såväl privat som kommunal regi. På så sätt uppnås en bättre service och större effektivitet till gagn för de bostadssökande.

Kommunalförbundet för Storstockholms bostadsförmedling (KSB) har i en skrivelse till regeringen hemställt om att 4 § lagen (1947:523) om kommunala åtgärder till bostadsförsörjningens främjande m. m. ses över och ändras så att en avgift vid bostadsförmedling kan tas ut.

Regeringen har uttalat att den ej vill biträda förslaget. Enligt vår mening skall det vara möjligt att ta ut en avgift för denna verksamhet om en kommun vill ha kommunal bostadsförmedling. Resp. kommun skall avgöra hur en sådan avgift skall utformas. Regeringen bör få i uppdrag att föreslå riksdagen en ändring av den aktuella lagstiftningen.

Hyressättningssystemet

Dagens system för hyressättning – bruksvärdessystemet – har många nackdelar. Det leder bl. a. i många fall till för höga hyror, framför allt för nyare lägenheter i ocentrala lägen.

Bruksvärdessystemet bygger på att de kommunala bostadsföretagen är hyresledande. Hyran i deras fastigheter läggs till grund för hyressättningen hos övriga fastighetsägare. I samband med bruksvärdessystemets tillkomst förutsattes att de kommunala företagens hyror skulle täcka självkostnaden för bostadsförvaltningen. Systemet har dock givit en hyresnivå som inte ger självkostnadstäckning. De kommunala bostadsföretagens ekonomi har på detta sätt urholkats. De har blivit beroende av bidrag och subventionerade lån från stat och kommuner.

Bruksvärdessystemet saknar i allt väsentligt marknadspåverkan. Systemet

leder härigenom till en bostadssektor med alltför låg rörlighet, eftersom den som bor i en äldre, större lägenhet – ofta med låg hyra – inte har något ekonomiskt incitament att flytta till en mindre nybyggd lägenhet med högre hyra.

Människor är ofta beredda att betala mer för centralt belägna bostäder än vad de i genomsnitt gör i dag. De största skillnaderna mellan betalningsvilja och hyror finns i Stockholms innerstad. Det finns dock undersökningar som visar på skillnader mellan hyra och betalningsvilja även i andra större städer. Delar av de belopp som bostadskonsumenterna är villiga att ytterligare betala i hyra försvinner inte helt från marknaden. Den bruksvärdesreglerade bostadsmarknaden medverkar nämligen till en lägenhetsmarknad med svarta överlåtelsevärden.

Den svarta marknaden innebär i praktiken att den bruksvärdesreglerade prisbildningen på bostadsmarknaden sätts ur spel och ersätts med en friare prisbildning som bättre stämmer överens med hushållens värderingar av bostaden.

Bruksvärdessystemet är en del av en genomreglerad bostadsmarknad. Framtidens bostadspolitik måste präglas av marknadsanpassning och avreglering. Nuvarande hyressättningssystem måste därför avvecklas och ersättas med ett nytt marknadsorienterat system.

Övergången till ett marknadsanpassat system måste ske successivt med början i en reformering av bruksvärdessystemet. Hyresgästernas besittningsrätt måste garanteras. För att spegla bostadskonsumenternas önskemål bör lägesfaktorn påverka hyresnivån på ett helt annat sätt än i dag. Marknadshyror bör redan nu kunna införas där det råder en balanserad hyresmarknad, medan undantag måste göras i områden där efterfrågan överstiger tillgången. Hur detta skall ske bör utredas.

Myndigförklara hyresgästerna

Varje myndig svensk har rätt att delta i allmänna val och kan vidta olika dispositioner med betydande ekonomiska konsekvenser, t. ex. att köpa en fastighet eller att starta företag. Som hyresgäst är han dock i praktiken förhindrad att själv eller genom valt ombud, t. ex. en valfri hyresgästorganisation, förhandla med fastighetsägaren om sin hyra. Hyresgästerna är således omyndigförklarade i denna sin egenskap. I praktiken har Hyresgästernas riksförbund (HR) givits ett förhandlingsmonopol. Detta är särskilt stötande eftersom HR endast representerar en liten del av de 1.5 miljoner hushållen i hyreshus. Mellan HR och kommunägda företag har dessutom träffats avtal om förhandlingsersättning, fritidsverksamhet och boinflytande. Avtalens innehåll är i vissa avseenden uppseendeväckande. Enligt avtalen skall företagen ge hyresgästföreningen ersättning som motsvarar 0,5 % av den totala hyran för fritidsverksamhet, och 0,4 % för boinflytande. Därtill kommer en s. k. förhandlingsersättning, vilken utgår i procent på aktuell hyra. Det sistnämnda innebär paradoxalt nog att ju sämre förhandlare hyresgästföreningen är desto större blir ersättningen till föreningen.

Den legala grunden för HR:s förhandlingsmonopol måste upphävas. Den enskilde hyresgästen skall ges förhandlingsrätt. Därefter får var och en

avgöra om han vill bli representerad av någon och i så fall av vem. Konkurrerande hyresgästorganisationer måste få arbeta under lika villkor. Organisationer som bygger på frivilligt medlemskap – och som därför är beroende av medlemmarnas förtroende – tillvaratar medlemmarnas intressen bäst. Enligt vår uppfattning måste fria förhandlingar bygga på principen att varje part bestrider sina egna förhandlingskostnader.

Mot. 1986/87
Bo413

Lika behandling av olika fastighetsägare

I dag särbehandlas olika fastighetsägare – framför allt på det ekonomiska området. För att skapa rättvisa på bostadsmarknaden bör reglerna ändras så att alla fastighetsägare får konkurrera på lika villkor.

Alla bostadsföretag skall, enligt vår mening, oavsett ägarkategori beskattas lika. Vi förordar att alla bostadsföretag beskattas enligt den konventionella metoden. Så kallade allmännyttiga bostadsföretag skall således inte längre få använda sig av schablonmetoden.

Ägare till flerfamiljsfastighet skall få göra skattefria avsättningar till en reparationsfond. Fastighetsägaren får då större möjlighet att genomföra en billigare och mer varsam upprustning än med dagens ROT-lån. Detta är till gagn för såväl hyresgäster som fastighetsägare. Det blir dessutom billigare för staten.

Förvärv av hyresfastighet

Lagen om förvärv av hyresfastighet m.m. har till syfte att förebygga spekulation i hyresfastigheter och att hindra att hyresfastigheter förvärvas av personer som anses olämpliga att äga fastigheter. Motivet för dessa regler är att olämpliga förfaranden kunnat konstateras i vissa fall. Enligt vår uppfattning bör självfallet olagliga eller uppenbart olämpliga förfaranden motverkas.

Det bör dock slås fast att den helt övervägande delen av de privata hyresvärdarna uppfyller sina lag- och avtalsenliga skyldigheter.

Vi anser att de förändringar som genomförts i anledning av proposition 1982/83:153 skall upphävas. Lagen i övrigt bör bli föremål för en utvärdering.

Bostadsanvisningslagen

Bostadsanvisningslagen bygger på föreställningen att det är möjligt att genom ett administrativt system dels öka utbudet av lägenheter, dels motverka segregation i boendet. Vi delar inte denna uppfattning.

Det är angeläget att förutsättningarna för ökad rörlighet på bostadsmarknaden förbättras. Bostadsanvisningslagen verkar i motsatt riktning.

Bostäderna fördelas efter kommunala beslut i stället för efter de bostads sökandes önskemål. På detta sätt politiseras samhället ytterligare, samtidigt som individens egen beslutsfär krymps. Ett exempel på detta är när invandrare har nekats bostad i ett visst bostadsområde med hänvisning till önskemålet om en allsidig befolkningssammansättning. Hovrätten i Malmö har i ett sådant ärende fastslagit att det är olagligt att vägra vissa

befolkningsgrupper fri bosättning. Detta är också en av slutsatserna i diskrimineringsutredningen (Ds A 1984:7). Här konstateras att bostadsförmedlingens möjligheter att påverka hushållssammansättningen måste vara begränsade.

Bostadsanvisningslagen leder till ökat godtycke, byråkrati och tjänstemanamakt. Lagen innebär också en oacceptabel inskränkning av fastighetsägarnas äganderätt. Bostadsanvisningslagen måste därför upphävas.

Bostadssaneringslagen (BSL)

Genom den skärpning av bostadssaneringslagen (BSL) som riksdagsmajoriteten genomdrev med anledning av proposition 1986/87:48 ges i praktiken hyresgästernas riksförbund (HR) vetorätt vid ombyggnad av bostadsfastighet.

Orsaken till de alltför genomgripande ombyggnaderna är främst att söka i ROT-programmet och dess regler. För att erhålla lån tvingas inte så sällan fastighetsägaren till större ingrepp än som egentligen vore motiverat.

Den särställning som HR har i ombyggnadsärenden är olämplig och felaktig. Det beslutade systemet löser inte de verkliga problemen. Huruvida en fastighet skall byggas om eller inte kommer i flertalet fall att beslutas av människor som inte ens bor i fastigheten. Det kan rent av vara så att de människor som bor i den berörda fastigheten inte ens är medlemmar i den organisation – hyresgästföreningen – som fattar beslutet för deras räkning.

Enligt vår mening är det i stället självklart att en fastighetsägare som avser att renovera sin fastighet skall informera berörda hyresgäster om sina planer. Det är sedan hyresgästerna som skall få avgöra i vilken form de vill samråda och diskutera med fastighetsägaren.

Vi anser därför att yttrande från hyresgästföreningen som villkor för ombyggnadslån skall upphöra.

Bostadsförsörjningslagen

I bostadsförsörjningslagen fastslås att kommunerna har det yttersta ansvaret för bostadsbyggande och boendemiljö. Kommunerna är därför skyldiga att bedriva en bostadsförsörjningsplanering för både ny- och ombyggande. Uppgifterna om det planerade byggandet sammanställs och administreras av centrala statliga organ. Statliga och kommunala myndigheter, byggare och fastighetsägare lägger varje år ned mycket stora resurser på planering av byggandet. Planeringen har dessutom visat sig stämma dåligt med det byggande som verkligen kommer till stånd. Lagen bör därför ses över.

Avreglering av bostadsmarknaden

Inom bostadssektorn kan betydande avregleringar ske. Ett flertal myndigheter och institutioner kan läggas ned eller minska sin verksamhet.

I den av statens planverk utarbetade Svensk byggnorm (SBN) blandas bindande föreskrifter med råd och exempel. Varje år kan massmedia redovisa fall där de kommunala byggnadsnämnderna utnyttjat sin ställning

genom att kräva lösningar i enlighet med byggnormens råd och exempel. Dessutom är nu gällande bindande föreskrifter alltför omfattande och detaljrika. Enligt vår uppfattning bör SBN ersättas med enkla tekniska funktionskrav och ett fåtal bindande bestämmelser. Ansvaret kan ligga direkt på riksdag eller regering.

Bosparande

I Sverige behöver allmänt sett sparandet öka. Ett sätt att öka det totala sparandet är att skapa nya och attraktiva former för målsparande till egen bostad, antingen i form av ägd bostad eller bostadsrätt. Ökat sparande till egen bostad medför att lånebehovet till bostadssektorn minskar och att månadsutgifterna för den boende blir lägre. Ägande av bostaden medför också regelmässigt bättre hushållning och därmed mindre kostnader för drift och förvaltning. Produktionskostnaden för nya bostäder har ökat mycket kraftigt under de senaste fem åren. Boendekostnaden i nyproduktionen är därför i dag mycket hög. Om den enskilde genom ett bosparande kan betala en större egen insats minskar behovet av dyra topplån och boendekostnaden kan sänkas rejält. Attraktiva former för bosparande medför också avsevärda samhällsekonomiska vinster.

Mot denna bakgrund finns påtagliga skäl för att genom premiering av bosparande göra denna sparform attraktiv för hushållen. Nedan beskrivs ett förslag som medför avsevärd sparstimulans och därmed påtagligt ökar sparandet inom och för bostadssektorn.

Ett bosparande till egen bostad bör administreras och hanteras av banker och andra kreditinstitut. Vi anser att stimulansen till bosparandet bör bygga på redan existerande "spara/låna till bostad"-system. De villkor som bör gälla för sparformen är följande:

- Bosparande skall ske under en tidsperiod av minst tre år, dvs. detta sparande får tas i anspråk för bostadsförvärv tidigast tre år efter första insättningen.
- De räntesatser som detta sparande betingar kan beräknas överstiga gällande inlåningsränta med i bästa fall 1 procentenhet, eftersom sparbeloppen i princip binds till banken eller kreditinstitutet i minst tre år.
- Sparmedlen får disponeras av låntagaren efter tre år mot att låntagaren uppvisar ingånget köpeavtal för småhus, ägd lägenhet eller bostadsrätt.
- När sparbeloppet lyfts för inköp av bostad utgår en statlig skattefri premie om spartiden varit minst tre år. Premien beräknas på den behållning på kontot som stått inne minst två år. Premien utgår med 10 %, dock högst 10 000 kr.
- På den del som spararen sedan önskar låna för förvärv av bostad skall staten ställa statlig borgen, vilket innebär att låneräntan kan sänkas med 0,5–1 procentenhet.
- I de fall bosparandet avbryts tidigare än efter tre år eller medlen disponeras för annat ändamål utgår ingen skattefri statlig premie och beviljas ingen statlig borgen för lån.

Det av oss föreslagna bosparandet bör ersätta det begränsade bosparandet inom ramen för allemanssparandet. Regeringen bör till riksdagen återkomma med förslag enligt ovan i sådan tid att systemet kan införas fr. o. m. den 1 januari 1988.

Mark- och konkurrensvillkoren

Sedan 1974 gäller som villkor för statliga bostadslån att marken skall vara förmedlad av kommun eller vara i kommunal ägo och att byggandet upphandlas i konkurrens. Syftet med mark- och konkurrensvillkoren är att starkt försämra möjligheterna för enskilt byggande. Villkoren är ett mycket viktigt inslag i de socialdemokratiska strävandena att skapa en total kommunal planhushållning på bostadsområdet.

Villkoren har allvarligt försvårat exploatering i privat regi. Kommunerna har därigenom fått ett än större inflytande över bostadsproduktionen. Detta har minskat konkurrensen inom byggsektorn och därmed lett till högre kostnader och mindre konsumentstyrd produktion.

Villkoren har också förhindrat privat byggande på egen mark, vilket resulterat i en försämrad produktutveckling.

Mark- och konkurrensvillkoren bör därför avskaffas per den 1 juli 1987.

Hemställen

I motionen framläggs förslag till lagändringar. Det bör ankomma på vederbörande utskott att utforma erforderlig författningstext.

Med anledning av vad som i motionen anförts hemställs

1. att riksdagen beslutar ändra bostadsrättslagen (1971:479) i enlighet med vad som i motionen anförts såvitt avser enkel majoritet av hyresgäster för bildande av bostadsrättsförening,

2. att riksdagen beslutar ändra bostadsrättslagen (1971:479) i enlighet med vad som i motionen anförts såvitt avser antal lägenheter för bildande av bostadsrättsförening och förbud mot dubbelupplåtelse av lägenhet,

3. att riksdagen beslutar ändra lagen om rätt till fastighetsförvärv för ombildning till bostadsrätt (1982:352) på sätt som anges i motionen.

[att riksdagen hos regeringen begär förslag till författningsändring så att inteckning av bostadsrätt möjliggörs.¹⁾

[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om regler för realisationsvinstbeskattning vid försäljning av bostadsrätt.²⁾

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om möjlighet för kommun att ta ut avgift för bostadsförmedling,

5. att riksdagen hos regeringen begär förslag till nytt hyressättnings-system i enlighet med vad som i motionen anförts.

6. att riksdagen hos regeringen begär förslag till ändring av hyresförhandlingslagen i enlighet med vad som i motionen anförts.

[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om beskattning av bostadsföretag,²]

[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om skattefria avsättningar till fastighetsunderhåll.²]

7. att riksdagen hos regeringen begär utvärdering av lagen om förvärv av hyresfastighet (1972:1132) i enlighet med vad som i motionen anförts,

8. att riksdagen beslutar att upphäva de ändringar i lagen om förvärv av hyresfastighet m. m. (1972:1132) som genomfördes med anledning av proposition 1982/83:153,

9. att riksdagen beslutar att upphäva bostadsanvisningslagen,

10. att riksdagen beslutar att upphäva de ändringar av bostadsrensningenslagen (1973:531) som föranletts av proposition 1986/87:48,

11. att riksdagen hos regeringen begär en utvärdering av bostadsförsörjningslagen (1978:397).

[att riksdagen hos regeringen begär förslag om bosparande i enlighet med vad som i motionen anförts.³]

12. att riksdagen beslutar att upphäva de s. k. mark- och konkurrensvillkoren.

Stockholm den 26 januari 1987

Rolf Dahlberg (m)

Knut Billing (m)

Margareta Gard (m)

Jan Sandberg (m)

Sten Sture Paterson (m)

Bertil Danielsson (m)

Ingela Gardner (m)

Göte Jonsson (m)

¹ 1986/87:L503.

² 1986/87:Sk426.

³ 1986/87:Fi711.